

LASTEN OSASTO

FITCHBURG, MASS.

Minäkin ensi kerran tervetiedän Toverittaren pienellä ja suurilla lukijoilla. Kesä on täälläkin kaunimmissaan, vaan ei ole meillä eikä muillakaan työläisillä tilaisuutta mennä kesämaaa viettämään meren rannalle, kun isän pitää tehdä aina työtä kapitalistille niin pienellä palkalla, että sillä ei voi mennä huvittelemaan. Toista on rikkaiden, jotka elävät tyhjänä kustannuksella, he voivat viettää kesänsä missä parhaiten viihtyvät. Minä tahtoisin, että tulisi kerran sellainenkin kesä, josta kaikki saisivat nauttia. — Kaarlo Sandström.

NORWOOD, MASS.

Tämä on ensimmäinen kerta, kun minä kirjoitan Toverittareen. Minä käyn koulua ja pääsin neljännelle luokalle. Tulen yhäkin vuoden vanhaksi ensi kuussa. Meillä on paljon hauskaa kesällä kun voimme käydä uimassa. Viime lauantaina meillä oli ihanneliton ilta, jossa oli lapsilta yhteislaulua, kupletti, ru-

no, kertomus ja näytöskappale "Puna-orvot". Lopetan kirjeeni toivomuksella näkeväni tämän Toverittareen. Tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille. Vieno Wick.

MARJASTAMISESTA.

(Ainekijotus sunnuntai-iltoina)

Köyhien ihmisten pitää käydä marjassa. Mutta rikkaiden ei tarvitse, kun rikkaat ostavat köyhiltä marjoja. Köyhät poimivat marjoja kovalla työllä kaukaa mistä sattuu. Rikkaat käyvät vaan marjapaikkojen luona komella automobilleillä, mutta eivät he viitsi poimia niitä. Rikkaiden on aina kaikkea huvia ja hauskuutta. Köyhät saavat aina raataa ja raataa, eivätkä pääse sen edemmäksi. Köyhät raatavat rikkaitten eduksi, eivätkä he saa siitä kuin jonkun sentin palkkaa. Sitten kun he tulevat marjasta, ovat he väsyneitä niin, että eivät voi oikein edes kävellä. Sitä paitsi täytyy marjat vielä puhdistaa ennenkuin voi lähteä myymään niitä rikkaille jollakulla sentillä. Sigrid Suomela.

ÄITI

KIRJ. MAKSIM GORKIJ
Suom. Hanna Kunnas.

(Jatkoa)

Ihmisen turva.

Sissit saapuivat juuri odottamattomalla ajalla, melkein kuukausi tämän levottoman yön jälkeen. Nikolai Vyesovshchikov oli Pavelin kotona, puhuen hänen ja Andrein kanssa sanomalehdestä. Oli jo myöhä, melkein keskiyö. Äiti oli jo levollia. Puoleksi valvella, puoleksi nukuksissa kuunteli hän matalaa, kileistä ääntä. Äkkiä nousi Andrei ylös ja meni varovasti askelin ulos keittiöstä, painaen oven kiinni hiljaa jalkaansa. Äkkiä kuului porstuasta kolinaa. Ovi lensi pikaisesti seikkilänsä ja vähävenäläinen astui kyökkiiin, ilmottaen kuuluvalla kuiskella: "Kuulen kannuksen kilinää kadulta!"

Äiti hypähti ylös vuoteelta, tarttuen pukuunsa vapisevilla käsillään; mutta Pavel tuli ovelle ja virkkoi tyynesti: "Pysykää vuoteella, äiti, te ette voi hyvin."

Etehisestä kuului varovaista, hilpivää ääntä. Pavel meni ovelle, ja koputtaen siihen kädellään kysyi: "Kuka siellä?"

Pitkä, harmaa olento tuli kolisten esille; sen jälkeen toinen; kaksi santarmia täyttivät Pavein takasin, asettuivat hänen molemmin puolin, ja kova, ilkkuva ääni kuului sanovan: "Äh, ette taluneet odottaa ketään?"

Nämä sanat lausui pitkä hellakka, lauha upseeri, jolla oli ohkauset, mustat viikset. Kylin poliisi, Fedjakin, ilmestyi äidin tilan viereen ja kohohtaen yhden käden lakkiansa, osotti toisella hänen kasvojansa ja mulkoillen silmiään hurjasti, virkkoi: "Tämä on hänen äitinsä, teldän ylhäisyytenne!" ja viitaten kädellään Pavelia kohti, virkkoi hän: "Ja tässä on hän itse."

"Pavel Vlasov?" kysyi upseeri, hurrastien silmiänsä, ja kun Pavel äänesti nyökkäytti päällään, julisti hän viikseään kierrellä: "Minun täytyy tehdä etsintä talossanne. Nouse ylös, vanha vaimo!"

"Kuka siellä on?" kysyi hän äkkiä kääntyen oven kohti.

"Nimenne?" Äänensä kuului toiselta huoneesta.

Kaksi muuta miestä tulivat sisälle porstuasta; vanhempi sulattaja Tverjakov ja hänen vuokralaisensa, lämmittäjä Rybin, tanakka tummapintainen talonpoika. Hän virkkoi samalla kovalla äänellä: "Hyvää iltaa, Nikolovna!"

Äiti puki päällensä, puhellen koko

ajan itseksensä puollilleen, ikään kuin rohkaistakseen itseään: "Mitä hän tänäkin oikein lienee? He tulevat yöllä. Ihmiset ovat nukkumassa ja he tulevat!"

Huoneessa tuntui ilma ahtaalta ja hajusi jostakin syystä kovasti kenkämusteelle. Kaksi santarmia ja kylän komisari Ryskin, joiden saappaat lujasti paukkuivat lattiaan, ottivat kirjoja pois hyllyiltä, ja asettivat niitä pöydälle upseerin eteen. Kaksi muuta kolisteli seinää nyrkeillään ja kurkistellivat tuolin alle. Eräs miehistä kiipesi kömpelästi nuihin päälle nurkassa, Nikolain rokonarpiet kasvot tulivat täyteen punaista pilkkua, ja hänen pienet harmaat silmänsä olivat lujasti kiinnittetyt upseeriin. Vähävenäläinen kierteli viikseään, ja kun äiti astui huoneeseen, hymyili hän ja nyökkäytti hänelle päätänsä rohkaisevasti.

Koottaen painaa alas pelkoaan, kiiveli hän, ei syrjittäin, kuten tavallisesti, vaan pystyssä ja kohtisuoraan, rinta pullistettuna, joka antoi hänelle koomillista, jyykkää arvokkuutta. Kenkinsä kopisivat lattiaan ja silmäkulmat värisivät.

Upseeri tarttui kiireesti kirjoihin pitkällä sormillaan, kiinnitelti sivuja, puisteli niitä ja lennätti ne sitte kalvosimensa äkkijyrkästi liikkeellä pois luotansa. Joskus joku kirja lensi lattiaan keveällä rapinalla. Kaikki olivat vaihi. Hikiiset santarmit huokivat kuultavasti; kannukset helisivät ja joskus kuului matala kysymys: "Oletteko katsoneet täältä?"

Äiti seisoi Pavein vieressä nojaten seinään. Hän asetti käsivartensa ristiin rinnollensa, kuten polkansa-kin ja molemmat tarkastivat upseeria. Äiti tunsi polvensa vapisevan ja kulva sumu peitti hänen katseensa.

Äkkiä katkasi Nikolain terävä ääni hiljaisuuden:

"Onko tarpeellista syyttää kirjat lattialle?"

Äiti vapisi. Tverjakov tavotteli päättäneen aivan kuin joku olisi lämmästyntä häntä selkään. Rybin kaunisti kurkkunsa ja katseli Nikolain huomaavasti.

Upseeri heitti päätänsä taapäin, terästä katsettua ajan rokonarpiasta, liikkumattomana naamaa. Sormensa selailivat lehtiä vielä sukkelammin. Kasvonsa olivat keltaiset ja kalvakaat ja hän väänätti huudiansa alinomaan. Alka ajoin avasi hän suuret, harmaat silmänsä selälleen aivan kuin olisi hän kärsinyt sietämättömästä tuskasta, joka millä hetkellä hyvänsä olisi saattanut puhjeta auttamattomaan huutoon.

"Sotilaat!" hundahti Vyesovshchikov uudelleen. "Pölmikää kirjat ylös lattialta!"

Kaikki santarmit käänsivät silmiänsä häneen ja vilkasivat sitte upseeriin. Tämä kohotti päätänsä uudelleen ja murisi katsahtaen läpituken vasti Nikolaihin: "No niin, no niin, pölmikää ylös kirjat."

Yksi santarmeista kumartui alas ja alkoi koota ylös kirjoja, kurkistellen kieroisti Nikolaihin päin.

"Miksi ei Nikolai pysy hiljaa?" kuiskasi äiti Pavelille. Tämä pudisti hartioitansa. Vähävenäläinen painoi si.

"Mitä siellä kuiskailaan? Olkaapa hiljaa. Kuka lukee Pipilaa?"

"Minä," virkkoi Pavel.

"Ahaa! Ja kenen nuo kirjat sitte ovat?"

"Minun ne ovat," vastasi Pavel.

"Vai niin!" hundahti upseeri, heittäytyen taapäin tuolissansa. Hän ratsastutti luita hienoisissa sormissansa, oikasti säätensä pöydän alle, ja kysyi Nikolailta viikseään kierrellä: "Oletko Andrei Nahodka?"

"Olen!" vastasi Nikolai, astuen lähemmä. Vähävenäläinen kohotti käteensä ja veti häntä hartioista takaisin.

"Hän erehtyi; minä olen Andrei!"

Upseeri kohotti sormensa ja virkkoi Vyesovshchikoville: "Olkaa varuillanne."

Hän alkoi katsella papereitansa. Ikä-kunasta pilkkisti kirkas öinen kuutamo sieluttomien silmien. Joku liikkui ikkunan takana ja lumi naris hänen askeleensa alla.

"Teitä, Nahodka, on jo kerran ennen tutkittu valtiollisesta rikoksesta?" kyseli upseeri.

"Niin on. Minua tutkittiin Rostovissa ja Saratovissa. Mutta siellä kutsulivat santarmit minua herraksi!"

Upseeri räpäytti oikeata silmiään, hieroi sitä ja virkkoi, näyttien valkoisia hampaitaan: "Ja tiedätkö, herra Nahodka, niin juuri te, herra Nahodka, ketkä rikolliset lurjukset ovat, jotka levittelevät rikollisia julistuksia ja kiellettyjä kirjoja tehtaalla? Mitä?"

Vähävenäläinen hellutelti ruumistansa edestakasin ja oli juuri sanomaisillaan jotakin leveä hymy huulillaan, kun Nikolain ärtyneet ääni kuului uudelleen:

"Tämä on ensi kerta, jolloin näemme roistoja täällä!"

Seurasii syvä hiljaisuus. Tuskin kuului hengen hiiskahdusta. Äidin arpi muuttui aivan valkoiseksi ja hänen oikea silmäkulmansa kohosi pystyyn. Rybinin musta parta väräsi ondoosti. Hän painoi alas katseensa ja raapi hiljalleen yhtä kättänsä toisella.

"Vieköö tämä kolra täältä ulos!" virkkoi upseeri.

"Kaksi santarmia tarttui Nikolain käsipuoliin ja työnsivät hänet törkeästi ulos keittiöstä. Siellä polki hän jalkaansa lujasti lattiaan, huutaen: "Lakatkaa roistot, että saan palttoon päälleni!"

Poliisikomisarius tuli sisälle pihalla, sanoen: "Ei siellä ulkona ole mitään. Olemme hakeneet kaikkialta!" "Niin, tietysti ei!" hundahti upseeri nauraen. "Tiesinhän sen! Täällä on kokenut mies muassa ja kaikki käy aivan itsestään."

Äiti kuunteli tätä ohkaista, kulvaa ääntä, ja katsellen kauhulla noita keltaisia kasvoja, tunsi hän hänessä vihollisen, vihollisen ilman armoa, jonka sydän oli täynnä ylhäisön halveksumista alluokkaa kohtaan. Ennen hän oli ainoastaan ani harvoin nähnyt sellaista henkilöä ja hän oli jo ehtinyt unohtaa sellaisten olemassaolon.

"Tämä on siis mies, jota Pavel ja hänen ystävänsä ovat loukanneet," ajatteli hän.

"Minä panen teldit kiinni, herra Andrei Anisimov Nahodka."

"Minkä vuoksi?" kysyi vähävenäläinen tyynesti.

"Senon sen teille perästä päin!" vastasi upseeri halveksivalla tyyneydellä ja kääntyen Vlasovin puoleen, hundahti hän: "Osaatteko lukea tahi kirjoittaa?"

"Ei," vastasi Pavel.

"En kysynyt teiltä!" virkkoi upseeri kuivan kylmästi ja jatkoi: "Vas-tatkaa, vanha vaimo, osaatteko lukea tahi kirjoittaa?"

Äiti tunsi vastustamatonta vihaa tätä miestä kohtaan. Äkkiäinen va-pistus valtasi hänet, aivan kuin hän olisi hypännyt kylmään veteen. Hän oikasi itsensä, arpensä kävi purppuraiseksi ja otsansa kutistui matalak-

"Äikää mahtailko!" virkkoi hän, ojentaan kätensä häntä kohti. "Olette vielä aivan nuori; ette tiedä mitä kurjuus ja suru ovat!"

"Rauhoitu, äiti!" keskeytti Pavel.

"Tällaisissa asioissa, äiti, pitää teidän ottaa sydämenne hampaittenne väliin ja pitää sitä siellä tiukasti," virkkoi vähävenäläinen.

"Odota hetkinen, Pasha!" hundahti äiti, rientellen pöydän ääreen ja kysyen upseerilta: "Minkätähden vangitsette te ihmisiä tällä tavoin?"

"Se ei kuulu teille. Valjetkaa!" kil-jasi upseeri, nousten.

"Tuokaa sisälle vangittu Vyesovshchikov!" komensi hän, ja alkoi lukea ääneen asiapaperia, jonka hän kohotti naamansa eteen.

Nikolai tuotiin sisälle.

"Hatut pois!" huusi upseeri, keskeyttäen lukemistansa.

Rybin meni Vlasovan luokse ja virkkoi hänelle, taputtaen häntä selkään: "Älä kiirhotu, äiti."

"Kuinka saatan ottaa hatun päistäni, kun he pitelevät käsiani?" kysyi Nikolai.

Upseeri asetti paperin pöydälle. "Allekirjottakaa," virkkoi hän lyhyesti.

(Jatk.)

Muista mitä olet velkaa luokalle.

JAMAICAN S. S. Osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäinen ja toinen torstai puolaalaisella haallilla, Rockaway ja Pacific katujen kulmassa. Kirjeenvaihto-osote on: 271-160 St. C/o H. Sjoman, Jamaica, N. Y.

FAIRPORTIN S. S. J. OSASTON kirjenvaihto-osote on: 414 New 4th St.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Abjolaassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osote: 315-10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. O:n ompeluseuran kokoukset pidetään joka kuun ensimmäinen ja kolmas torstai osaston talolla klo 8 illalla. Osote: 719 Montana Avenue.

WAUKEGANIN, Ill. S. S. Osaston viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla. Ohjelmakokoukset joka toinen ja neljäs torstai, alkaen samoin kello 8.

HANNAN Yhdistyneitten Suomalaisen ompeluseuran kokoukset ovat joka torstai-iltä, klo 8. Kokouksien jälestä vanhaan tanssit. Kahvia. Osote: Box 33, Hanna, Wyo.

BRANTWOODIN S. S. Osasto, Box 1, Brantwood, Wis. Osaston kokoukset joka 2 ja 4 sunnuntai Labor Temppeleillä, kello 2 iltapäivällä.

CLEVELANDIN S. S. OSASTON kirjenvaihto-osote on: 4014 Whitman Ave., N. W., Cleveland, Ohio. Kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäinen ja kolmas tiistai-iltä haallilla 1303 W. 58th St. Työkokousten jälkeen on keskustelukokous. Ilmatat toimii Edistysyhdistys samassa paikassa.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai kello 2 p., 713 E. First St.—Tervetuloa.

JOS OLETTE KIPEÄ

• Pyytää VAPAA 5 LÄÄKEKIRJA—No. 5

Sillä on yli 25 vuoden ja näiden tautien sell. tetyksi. Kun myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi tte valita sopivan lääkkeen taudilleen; samaten myöskin lääkkeiden hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patentilääkkeitä, vaan toim. suomalaisia valmistajia, joita Suomessa on jo käytetty monta kymmentä vuotta.

Tämän kirjan saatte vapaus ja pitää sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa hembuunkiläisköitä ja hembuunkitohotteita.

—Ligellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkilike Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.